

سپتامبر ۲۰۲۵

گزارش ماهیانه پایش و تحلیل قیمت مواد غذایی

پیام‌های کلیدی

در ماه آگوست سال ۲۰۲۵ قیمت جهانی گندم و ذرت بسته به منطقه تولید شاهد روندهای مختلفی بوده‌اند. در ایالات متحده آمریکا، چشم‌انداز مناسب برداشت محصول باعث کاهش قیمت شده در حالی که در اتحادیه اروپا و روسیه تاخیر در برداشت و نگرانی در خصوص کیفیت محصول باعث افزایش قیمت گندم شده است. در مقابل قیمت جهانی برنج به دلیل افزایش رقابت میان کشورهای صادرکننده محصول کاهش یافته است. همچنین قیمت جهانی دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی نیز روندی افزایشی را به ثبت رسانده است.

هشدار در خصوص قیمت‌های داخلی

در تمامی بازارهایی که روند قیمت در آن‌ها توسط فائو مورد بررسی قرار می‌گیرد مولفه‌هایی مانند درگیری‌های نظامی، نوسانات نرخ ارز، و بروز وقایع حدی آب و هوایی از جمله مهمترین عوامل افزایش سالیانه قیمت محصولات غذایی اساسی به حساب می‌آیند. در منطقه غرب آسیا قیمت آرد گندم به ویژه در کشورهایی که دولت‌ها اقدام به کاهش یارانه‌ها نموده‌اند در مقیاس سالیانه افزایش یافته است. در اروپای شرقی و در منطقه قفقاز و آسیای مرکزی وجود تقاضای قابل توجه باعث افزایش قیمت شده است؛ همچنین تداوم اختلال در حمل و نقل به دلیل وجود درگیری نظامی مهمترین دلیل افزایش قیمت در کشور اوکراین محسوب می‌شود. در شرق آفریقا، قیمت غلات دانه درشت به دلیل افزایش شدید قیمت در مناطقی از کشور سودان، ناشی از بروز درگیری نظامی، در مقیاس سالیانه افزایش یافته است. در مقابل عرضه قابل توجه محصول باعث کاهش قیمت برنج در شرق آسیا و همچنین کاهش قیمت ذرت در جنوب آفریقا و آمریکای جنوبی شده است. در غرب آفریقا، برداشت محصول بیشتر از میانگین برداشت در سال ۲۰۲۴ و سیاست‌های دولت در راستای تضمین عرضه داخلی باعث کاهش قیمت‌ها شده است.

آدرس: اتاق بازرگانی ایران، طبقه سوم ساختمان جدید، گروه اقتصاد کشاورزی مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب.

مترجم: محمد مهدی فارسی علی آبادی

تلفن: ۴۳ و ۸۵۷۳۲۸۵۵-۰۲۱ دورنگار: ۸۸۸۲۵۱۱۱ آدرس سایت: <http://awnrc.com>

روند غیریکنواخت قیمت گندم و ذرت و کاهش قیمت برنج در کشورهای تولید در ماه آگوست ۲۰۲۵ (۱۱ مرداد تا ۱۰ شهریور)

سال ۲۰۲۵ به ۱۰۱,۴ واحد رسیده که نسبت به ماه جولای ۰,۲ درصد کاهش یافته است. رقابت میان صادرکنندگان محصول برنج واریته ایندیکا در ماه آگوست بسیار شدید بوده و این شرایط در کشور تایلند بسیار مشهود بوده به طوری که تلاش‌ها برای جذب خریدار باعث شده که قیمت برنج این کشور به پایین‌ترین میزان خود از ماه مارس سال ۲۰۱۷ برسد. در کشورهای پاکستان و ایالات متحده آمریکا آغاز فصل برداشت محصول باعث شده است که فشار مضاعفی بر قیمت‌ها وارد شود. در مقابل قیمت برنج پاربویل^۱ نشده به دلیل افزایش تقاضا توسط خریداران آفریقایی افزایش یافته است. قیمت برنج در کشور ویتنام نیز به دلیل اعلام دولت فیلیپین در خصوص ممنوعیت وادرات برنج از اول سپتامبر و تعجیل خریداران فیلیپینی برای خرید برنج قبل از پایان مهلت اعلام شده افزایش یافته است.

در ماه آگوست سال ۲۰۲۵ تمامی شاخص‌های قیمت دانه روغنی و کنجاله دانه روغنی و روغن نباتی در مقایسه با ماه گذشته افزایش یافته است. شاخص قیمت دانه‌های روغنی نسبت به ماه جولای ۱,۴ درصد افزایش یافته و در مقیاس سالیانه به بالاترین مقدار خود از آغاز سال ۲۰۲۳ میلادی رسیده است. شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی و روغن نباتی نیز در مقیاس ماهیانه به ترتیب ۲,۹ و ۲,۳ افزایش یافته، این در حالی است که شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی نسبت به سال گذشته در سطح پایین‌تری قرار دارد و در مقابل شاخص قیمت روغن نباتی نسبت به

قیمت جهانی ذرت در کشورهای مختلف تولید کننده، روندهای متفاوتی را به ثبت رسانده است. چشم‌انداز برداشت مناسب محصول در ایالات متحده آمریکا باعث کاهش سه درصدی قیمت پایه ذرت ایالات متحده آمریکا شده است در حالی که قیمت ذرت در منطقه آمریکای جنوبی و در کشورهای آرژانتین و برزیل به ترتیب ۰,۶ و ۱ درصد کاهش یافته است که منجر به تردید تولیدکنندگان در خصوص تحویل محصول قراردادهای قبلی شده است.

به طور مشابه تغییرات در قیمت جهانی گندم نیز در مناطق مختلف متفاوت بوده است. قیمت پایه گندم در ایالات متحده آمریکا به دلیل افزایش دسترسی به محصول، برداشت زودتر از موعد و همچنین تقاضای اندک وارداتی ۱,۳ درصد کاهش یافته است. از سوی دیگر، قیمت گندم در کشور روسیه تا انتهای ماه آگوست ۲ درصد افزایش یافته است. با وجود بهبود چشم‌انداز تولید، روند کند برداشت محصول و نگرانی در خصوص کیفیت محصول، در ابتدای ماه قیمت محصول افزایش یافت اما با کاهش این فشارها تا انتهای ماه قیمت گندم اندکی کاهش یافت. قیمت محصول گندم در اتحادیه اروپا نیز به دلیل برداشت قابل توجه محصول نسبت به سال گذشته و همچنین تقاضای ناچیز برای واردات به ویژه از سوی کشورهای آسیایی و شمال آفریقا در حدود نیم درصد کاهش یافته است.

میانگین شاخص قیمت برنج فائو در ماه آگوست

^۱ non-parboiled rice

ماه آگوست سال ۲۰۲۴، حدود ۲۴,۳ درصد بالاتر است.

افزایش شاخص قیمت دانه‌های روغنی به طور عمده ناشی از افزایش قیمت سویا و دانه آفتابگردان می‌باشد در حالی که قیمت دانه کلزا تقریباً ثابت باقی مانده است. پس از اینکه قیمت سویا برای دو ماه متوالی کاهش یافت قیمت این دانه به دلیل پیش‌بینی تولید کمتر از میزان مورد انتظار در ایالات متحده آمریکا، که در گزارش ماه آگوست وزارت کشاورزی آمریکا به آن اشاره شده، تا حدودی افزایش یافته است. هرچند افزایش عملکرد تا حدودی نشان دهنده شرایط مساعد کشت بوده اما کاهش پیش‌بینی تولید ناشی از برآورد کاهش سطح زیر کشت است. در سمت تقاضا نیز عدم وجود تقاضای کشور چین برای خرید سویا از ایالات متحده آمریکا منجر به محدود شدن روند افزایشی قیمت جهانی سویا شده است. بر اساس گزارش‌ها، خریداران چینی تا پایان سال ۲۰۲۵ نیاز وارداتی خود را از مناطق تولیدکننده آمریکای جنوبی تامین می‌نمایند. در عین حال، قیمت جهانی دانه آفتابگردان نیز پس از ثبت روند کاهشی چهار ماهه تا حدودی افزایش یافته است، افزایش قیمت دانه آفتابگردان به دلیل طولانی شدن مدت زمانی خشکی در کشورهای تولید کننده منطقه دریای سیاه، از جمله اوکراین، که میزان تولید جهانی را تحت تأثیر قرار داده به وقوع پیوسته است. قیمت دانه کلزا نیز در ماه آگوست تقریباً ثابت باقی مانده است. در حالی که قانون تعرفه ضد دامپینگ برای خرید کلزای کانادا توسط کشور چین به تصویب رسید و تردیدهایی را در خصوص چشم‌انداز تقاضا برای بزرگترین صادرکننده کلزا به وجود آورد اما اثر قیمتی این تحولات به دلیل

وضع تعرفه توسط اوکراین برای صادرات کلزا در ماه‌های آتی تا حد زیادی از بین رفت.

شاخص قیمت کنجاله دانه‌های روغنی پس از ثبت روند کاهشی برای چهار ماه متوالی در ماه آگوست به دلیل افزایش قیمت کنجاله سویا اندکی افزایش یافته است. کاهش فصلی استحصال روغن در ایالات متحده آمریکا قبل از فصل برداشت سال ۲۰۲۵/۲۶ و همچنین کاهش استحصال روغن در کشور برزیل به دلیل افزایش صادرات محصول باعث شده است که قیمت کنجابه سویا افزایش یابد.

شاخص قیمت روغن نباتی در ماه آگوست سال ۲۰۲۵ به بالاترین مقدار خود از سال ۲۰۲۲ رسیده است که این افزایش قیمت ناشی از افزایش قیمت روغن پالم، کلزا و آفتابگردان بوده به طوری که حتی کاهش قیمت روغن سویا نتوانسته است روند افزایشی قیمت سایر روغن‌ها را خنثی نماید. قیمت جهانی روغن پالم در ماه آگوست برای سومین ماه متوالی افزایش یافته که این مساله ناشی از تقاضای پایدار برای واردات این محصول و همچنین برنامه کشور اندونزی برای افزایش بیشتر استفاده از سوخت زیستی در سال ۲۰۲۶ می‌باشد. قیمت جهانی روغن آفتابگردان و سویا نیز به دلیل محدودیت عرضه محصول در منطقه دریای سیاه و اروپا افزایش یافته است. در مقابل، قیمت جهانی روغن سویا، به دلیل وجود چشم‌انداز افزایش عرضه جهانی قابل توجه محصول در سال ۲۰۲۵/۲۶ افزایش یافته است..

United States dollar per tonne

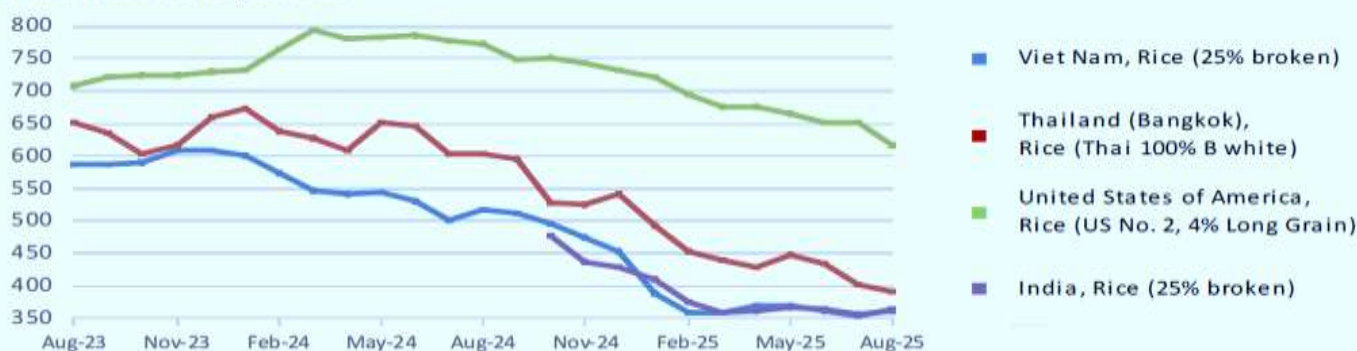
منطقه	آخرین قیمت گندم (آگوست ۲۰۲۵)			درصد تغییرات		
	دلار/تن	یک ماهه	سه ماهه	سالانه		
ایالات متحده آمریکا	۲۳۱,۱۵	-۱,۳	-۲,۶	-۷,۳		
اتحادیه اروپا	۲۳۴,۲۴	۰,۵	۰,۴	۰,۲		
روسیه	۲۳۸,۲۹	۲,۲	-۳,۳	۸,۹		

United States dollar per tonne

منطقه	آخرین قیمت ذرت (آگوست ۲۰۲۵) دلار/تن	درصد تغییرات		
		یک ماهه	سه ماهه	سالانه
آرژانتین	۲۰۰,۸۵	۰,۶	-۲,۸	۸,۵
برزیل	۲۰۸,۲۴	۱	-۰,۹	۸,۱
ایالات متحده آمریکا	۱۸۲,۹۲	-۲,۶	-۱۰,۵	۸,۹

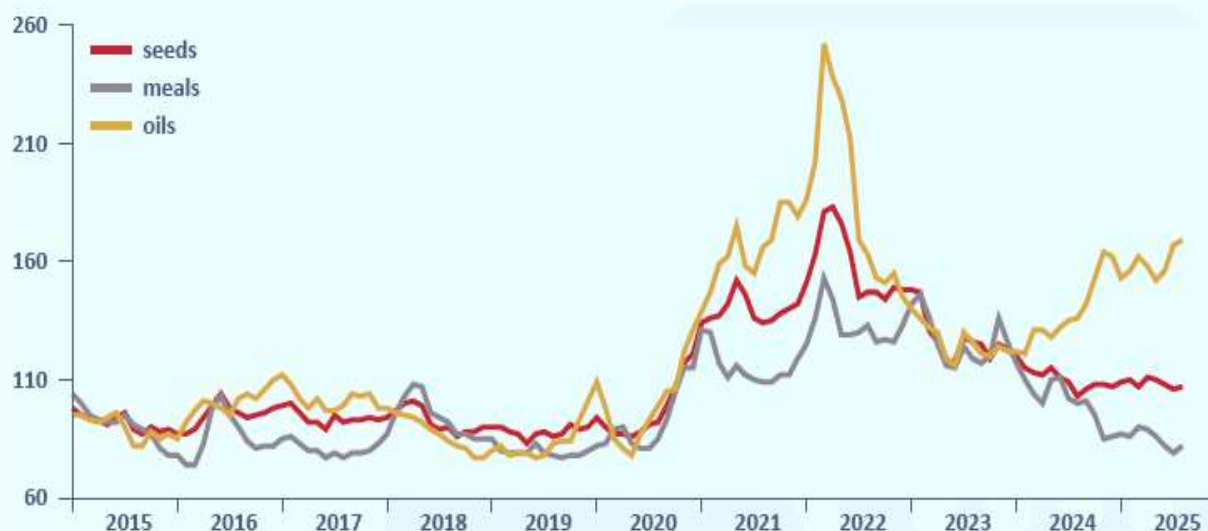
United States dollar per tonne

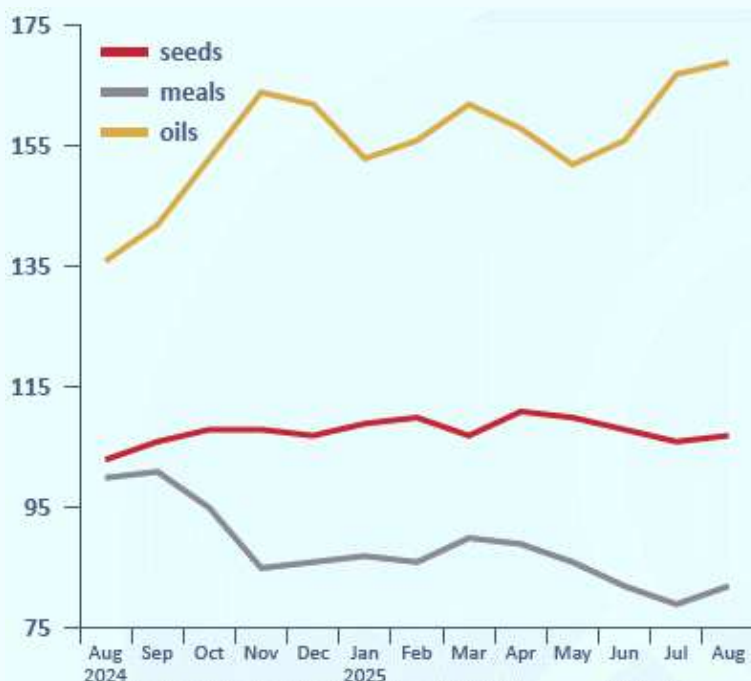
منطقه	آخرین قیمت برنج (آگوست ۲۰۲۵) دلار/تن			درصد تغییرات	
	یک ماهه	سه ماهه	سالانه		
ویتنام	۳۶۴,۳۳	۲,۷	-۱,۲	-۲۹,۵	
تایلند	۳۹۰,۳۳	-۲,۹	-۱۲,۵	-۳۵,۳	
ایالات متحده آمریکا	۶۱۶,۴	-۵,۳	-۷,۴	-۲۰,۱	
هندوستان	۳۶۱,۱۶	۱,۲	-۱,۵	-	

شاخص قیمت دانه‌های روغنی، کنجاله و روغن نباتی

شاخص بلندمدت

شاخص ماهانه

محصول	آخرین شاخص قیمت (آگوست ۲۰۲۵)			درصد تغییرات	
	درصد	یک ماهه	سه ماهه	سالیانه	
دانه روغنی	۱۰۷	۱	-۲,۷	۳,۹	
کنجاله	۸۲	۳,۷	-۴,۶	-۱۸	
روغن نباتی	۱۶۹	۱,۲	۱۱,۱	۲۴,۲	